

Vergaderjaar 1985–1986

16979

Vaststelling en Invoering van titel 7.1 (koop en ruil) van het nieuwe Burgerlijk Wetboek

Nr. 6

VERSLAG VAN EEN MONDELING OVERLEG

Vastgesteld 5 november 1985

Op 2 oktober jl. voerde de vaste Commissie voor Justitie¹ een mondeling overleg met de Minister van Justitie, mr. F. Korthals Altes. Dit overleg betrof de vraag of de op 25 juli jl. vastgestelde EEG-richtlijn met betrekking tot de produktenaansprakelijkheid aanleiding zou moeten zijn om de behandeling op te schorten van het onderhavige wetsontwerp, waarin op diverse onderdelen verband is gelegd met de op genoemde richtlijn te baseren wettelijke regeling inzake de produktenaansprakelijkheid.

De Minister werd vergezeld door de raadgever mr. A. S. Hartkamp. De commissie brengt als volgt verslag uit van het gevoerde overleg.

Inleidende opmerkingen van de Minister

De Minister gaf de volgende inleidende uiteenzetting.

In het onderhavige wetsontwerp is de positie van de koper-consument ten opzichte van zijn positie onder het thans geldende recht versterkt, met name doordat de wettelijke bepalingen met betrekking tot de consumentenkoop tot dwingend recht worden gemaakt. Om te voorkomen dat de lasten van die extra bescherming exclusief op de schouders van de middenstand komen te rusten, is daartegenover de aansprakelijkheid van de verkoper beperkt, met name doordat de verkoper niet aansprakelijk is voor «gevolgschade», tenzij de verkoper het schade veroorzakende gebrek kende of behoorde te kennen. Daarbij is er van uitgegaan dat de koper zich voor die gevolgschade moet verhalen op de producent op grond van een nog tot stand te brengen wettelijke regeling inzake de produktenaansprakelijkheid, die gebaseerd zal moeten worden op een EEG-richtlijn over dat onderwerp.

Hoewel het zich lange tijd liet aanzien dat over de inhoud van de EEG-richtlijn betreffende de produktenaansprakelijkheid voorlopig geen overeenstemming bereikt zou kunnen worden, is deze richtlijn vrij onverwacht op 25 juli jl. vastgesteld. Hierdoor is derhalve een nieuwe situatie ontstaan in die zin dat thans duidelijk is in hoeverre de producent inderdaad aansprakelijk gehouden zal kunnen worden.

In bedoelde richtlijn wordt de producent aansprakelijk gesteld voor schade aan persoon of goed, veroorzaakt doordat het produkt «gebrekkig» is, dat wil zeggen doordat het produkt niet de veiligheid biedt die men – alle omstandigheden in aanmerking genomen – gerechtigd is te verwachten.

Nu zou de gedachte kunnen rijzen dat er voor de koper een gat valt in de

¹ Samenstelling:

Leden: Haas-Berger (PvdA), Stoffelen (PvdA), G. C. van Dam (CDA), Kosto (PvdA), voorzitter, Salomons (PvdA), K. G. de Vries (PvdA), Evenhuis-van Essen (CDA), Wessel-Tuinstra (D'66), Tripels (VVD), ondervoorzitter, Van Muiden (CDA), Van der Burg (CDA), Schutte (GPV), Krajenbrink (CDA), Lankhorst (PPR), Van den Toorn (CDA), Van Es (PSP), Dales (PvdA), Janmaat, Korthals (VVD), Wiebenga (VVD), De Grave (VVD), Lucassen-Stauttner (VVD) en Vermeend (PvdA).

Plv. leden: Van den Bergh (PvdA), Alders (PvdA), De Kwaadsteniet (CDA), Stemerink (PvdA), vacature PvdA, Gualthérie van Weezel (CDA), Groenman (D'66), Dees (VVD), Cornelissen (CDA), Borgman (CDA), Leerling (RPF), Laning-Boersema (CDA), Brouwer (CPN), Van Ooijen (PvdA), Van Dis (SGP), Hermans (VVD), Jacobse (VVD), Rempt-Halmmans de Jongh (VVD), Lauxtermann (VVD) en Wallage (PvdA).

mogelijkheid de door gebrekkige producten veroorzaakte schade te verhalen aangezien de verkoper niet voor gevolgschade aansprakelijk is, en de producent slechts aansprakelijk is voor schade ten gevolge van gebreken in de veiligheid. Bovendien is zeker dat er een gat valt doordat de richtlijn voor zaakschade een franchise van f 1250 kent; zaakschade wordt slechts vergoed indien deze de f 1250 te boven gaat, waarbij dan wel integrale vergoeding plaatsvindt. De koper zal derhalve gevolgschade die bestaat in zaakschade noch op de producent noch op de verkoper kunnen verhalen indien deze schade de f 1250 niet te boven gaat. Wat de franchise betreft, deze is ingevoerd om te voorkomen dat er veel geschillen ontstaan. Dit gezichtspunt is uiteraard ook voor ons van belang gezien ons streven de rechterlijke macht te ontlasten. Naar mijn mening zal er echter geen leemte ontstaan door de bepaling dat de producent slechts aansprakelijk is voor gebreken in de veiligheid; dit, omdat er alle redenen is het begrip 'veiligheid' ruim uit te leggen in dier voege, dat een produkt als onveilig wordt beschouwd indien het zaken of personen beschadigt

Tot slot merkte de bewindsman op dat de behandeling van het onderhavige wetsontwerp voortgang kan vinden nu de EEG-richtlijn slechts op een paar punten de nationale wetgever vrij laat, zodat de inhoud van de op basis van die richtlijn nog tot stand te brengen Nederlandse wettelijke regeling ten aanzien van de produktenaansprakelijkheid praktisch vast staat.

Opmerkingen en vragen uit de commissie

De heer **Van der Burg** (C.D.A.-fractie) stemde in met de conclusie van de bewindsman dat de behandeling van het onderhavige wetsontwerp betreffende de invoering van titel 7.1 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek voortgang kan vinden. In dit verband benadrukte hij dat zijn fractie eraan hecht onverkort de afspraken na te komen die zijn gemaakt met betrekking tot de voortgang van de behandeling van de invoeringswetgeving van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

Wel vroeg de heer Van der Burg of de Minister in de memorie van antwoord bij het onderhavige wetsvoorstel betreffende titel 7.1 nauwkeurig wil uiteenzetten in hoeverre de producent op grond van de op de EEG-richtlijn te baseren wettelijke regeling aansprakelijk gesteld zal kunnen worden voor de schade die de koper-consument lijdt doordat aan hem een zaak is afgeleverd die niet aan de overeenkomst beantwoordt. Daarbij zag hij gaarne tevens betrokken het SER-advies over de produktenaansprakelijkheid (SER-publikatie, 1980, nr. 4).

Mevrouw **Haas-Berger** (P.v.d.A.-fractie) merkte op dat de Minister aan het in de EEG-richtlijn gehanteerde begrip 'veiligheid' een ruimere uitleg geeft dan dit begrip op het eerste gezicht heeft. Zij verklaarde er toch nog niet geheel van overtuigd te zijn dat de koper niet in een vacuüm terecht zal komen doordat de verkoper in het systeem van het onderhavige ontwerp slechts beperkt aansprakelijk is, en de producent gezien de EEG-richtlijn slechts aansprakelijk gesteld zal kunnen worden voor «gebreken in de veiligheid». Daarop concludeerde zij dat in ieder geval duidelijkheid zal moeten bestaan over de vraag waartoe de bepaling leidt dat slechts aansprakelijkheid bestaat voor «gebreken in de veiligheid»; eerder zal geen definitief oordeel gegeven kunnen worden over het in het onderhavige wetsontwerp voorgestelde systeem met betrekking tot de aansprakelijkheid van de verkoper.

Daarbij tekende zij overigens nadrukkelijk aan dat ook de fractie van de P.v.d.A. in geen dele wenst dat de behandeling van de invoeringswetgeving van het nieuwe Burgerlijk Wetboek wordt vertraagd.

De heer **Korthals** (V.V.D.-fractie) stelde vast dat de Minister heeft geconcludeerd dat de behandeling van het onderhavige wetsontwerp betreffende

titel 7.1 van het nieuwe Burgerlijk Wetboek voortgang kan vinden omdat de inhoud van de op de EEG-richtlijn betreffende de produktenaansprakelijkheid te baseren wettelijke regeling praktisch vast staat nu deze richtlijn op 25 juli jl. is vastgesteld. Hij kon deze conclusie onderschrijven mede gezien de door de bewindsman gegeven nadere uitleg betreffende de inhoud van die EEG-richtlijn.

Vervolgens merkte de heer Korthals op dat ook zijn fractie hecht aan het nakomen van de afspraken met betrekking tot de behandeling van de invoeringswetgeving van het nieuwe Burgerlijk Wetboek.

Antwoord van de Minister

De Minister deed de toezegging in de memorie van antwoord bij het onderhavige wetsontwerp betreffende de koop nauwkeurig uiteen te zetten voor welke schade veroorzaakt doordat een produkt is afgeleverd dat niet aan de overeenkomst beantwoordt, de koper-consument de producent aansprakelijk zal kunnen stellen in de op de EEG-richtlijn te baseren wettelijke regeling inzake de produktenaansprakelijkheid. Zulks opdat duidelijk wordt welke schade de koper-consument eventueel niet zal kunnen verhalen in het systeem van het onderhavige ontwerp, waarin de aansprakelijkheid van de verkoper is beperkt.

Tot slot betuigde de Minister zijn waardering voor het streven van de commissie de invoeringswetgeving van het nieuwe Burgerlijk Wetboek volgens het daarvoor afgesproken tijdschema af te handelen.

De voorzitter van de commissie,
A. Kosto

De bijzonder griffier van de commissie,
C. L. de Vries Lentsch-Kostense